

Koalicija neformalnog naziva 'Zero Waste Hrvatska' koju čine 44 okolišne udruge okupljene u Zeleni forum i 10 lokalnih inicijativa građana danas je poslala zajedničke komentare na prijedlog Plana gospodarenja otpadom 2015.-2021. Udruge zahtijevaju od Ministarstva zaštite okoliša da izmijeni prijedlog Plana i odustane od koncepta miješanja i spaljivanja otpada te u prijedlog ugradi kvalitetne mjere smanjenja, ponovne uporabe i recikliranja otpada. To su mjere bazirane na zero waste konceptu koje poštuju hijerarhiju gospodarenja otpadom, štite okoliš i ne ugrožavaju zdravlje građana.

Tom su prigodom aktivisti Zelene akcije ispred zgrade u kojoj je smješteno Ministarstvo zaštite okoliša organizirali prosvjedni performans za vrijeme kojeg je maskota u liku ministra Zmajlovića u bačvu ubacivala stvari poput odjeće, papira, biootpada, plastičnih boca i vreća s novcem dok je istovremeno iz bačve izlazio gusti dim. Time je poručeno da je ministar Zmajlović odgovoran za negativne financijske i okolišne posljedice koje bi donio ovakav Plan te je istaknut transparent „NE spaljivanju otpada!“, čime je poslana jasna poruka Ministarstvu.

Plan gospodarenja otpadom je provedbeni dokument koji će odrediti način sakupljanja, obrade i zbrinjavanja otpada u RH za razdoblje do 2021. godine. Hrvatski sustav gospodarenja otpadom godinama je među najgorima u EU, odvaja se samo 15% ukupne količine otpada, a do 2020. obvezni smo odvajati i reciklirati 50%. Unatoč tim činjenicama, Ministarstvo niti u novom Planu ne nastoji građanima osigurati kvalitetnu infrastrukturu za odvajanje i recikliranje. Planira se nastavak zaostalog sustava u kojem je potrebno proizvoditi velike količine miješanog otpada koji bi se diljem RH prevezio do megalomanskih regionalnih centara u kojima bi se usitnjavao i zatim dalje prevezio na spaljivanje u cementare i spalionicu otpada. Takvim sustavom nećemo ispuniti zadane obveze, čime Ministarstvo jasno poručuje da ne vodi brigu o javnom interesu i zaštiti okoliša, već građane planira dovesti u situaciju da moraju otplaćivati visoke kaznene penale EU i živjeti pokraj postrojenja koja štete okolišu i ugrožavaju im zdravlje.

Ministarstvo prijedlog Plana temelji se na nepotpunim podacima o količinama pojedinih vrsta otpada, a nedostaju i brojne analize koje bi potvrdile opravdanost odabira određenog sustava gospodarenja otpadom. Dakle, bez prethodnih analiza isplativosti te utjecaja na okoliš i zdravlje odabiru se regionalni centri i spaljivanje koje je u postojećoj praksi dokazano najskuplji i štetan sustav obrade otpada. Građani će morati plaćati i investiranje u takav sustav jer prema prijedlogu Plana nedostaje preko 10 mlrd kuna za njegovu provedbu, a EU je u procesu donošenja odredbi kojima prestaje financirati spaljivanje. Uz to, građani će morati platiti i sve nepredviđene troškove, poput troška izvoza otpada pripremljenog za spaljivanje u slučaju nemogućnosti zbrinjavanja u RH. Takav scenarij vrlo je vjerojatan s

obzirom da cementare zbog visokih troškova brzo odustaju od spaljivanja otpada, a često im se ono i zabranjuje. Najbolji primjer je presuda Upravnog suda u Splitu koji je zabranio spaljivanje otpada u cementari CEMEX, jednoj od tri cementare predviđene za spaljivanje u RH.

Uz izravne financijske štete, treba uzeti u obzir i da se spaljivanjem uništavaju vrijedne sirovine, koje mogu donijeti dodatan prihod i otvoriti nova radna mjesta, što je potpuno zanemareno u prijedlogu ovog Plana. Također, naglašava se da se spaljivanjem dobiva energija, a nedostaju analize koje bi zapravo pokazale da se spaljivanjem dobiva puno manji udio energije od energije uštedene recikliranjem resursa koji se planiraju spaljivati te energije koja se može dobiti iz bioplina nakon obrade biootpada. Pogrešno se naglašava i da se spaljivanjem otpada rješava njegov problem s obzirom da spaljivanjem nastaju ogromne količine šljake za odlaganje i toksičnog otpada za skup izvoz.

Prioritetni koraci u gospodarenju otpadom nisu miješanje i spaljivanje otpada, već kvalitetan sustav mjera koje predlažemo u komentarima. Primjerice, otvaranje centara za ponovnu uporabu, opskrba građana čipiranim vrećicama i kantama za odvajanje otpada na kućnom pragu te izgradnja infrastrukture za sortiranje, recikliranje i kompostiranje na lokalnom nivou. Ti su koraci znatno jeftiniji, okolišno prihvatljivi, dokazani u svjetskoj praksi, donose rezultate vrlo brzo i otvaraju puno više radnih mjesta. Ove mjere se u prijedlogu Plana spominju sporadično, bez kvalitetne razrade i uz minimalna ulaganja. Time se nastoji stvoriti privid da će se po tom pitanju nešto poboljšati, što je bio slučaj i u prethodnom Planu, a sve je ostalo mrtvo slovo na papiru.

Pozivamo Ministarstvo da uvaži komentare građanki i građana te izmijeni prijedlog Plana. Uz to, da izradi i novu Stratešku studiju utjecaja prijedloga Plana na okoliš jer postojeća neargumentirano odbacuje potencijalne utjecaje na okoliš, iz čega je jasno da služi samo opravdavanju štetnih koraka koji se predlažu u Planu. Navedeni dokumenti potom moraju na novo javno savjetovanje koje treba biti transparentno, a ne poput ovog koje je uključivalo skrivanje i nedostupnost dokumenata široj javnosti te neprovedeno internetsko savjetovanje što je suprotno zakonskim i podzakonskim propisima. Zahtijevamo provedbu internetskog savjetovanja te održavanje javnih izlaganja u većim gradovima Hrvatske, kako bi se zainteresiranoj javnosti što bolje predstavio prijedlog Plana i Strateška studija utjecaja na okoliš.

Komentare u prilogu potpisuju:

1. Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce
2. Zelena akcija
3. Zelena Istra

4. ZEO Nobilis
5. Franjo Koščec,
6. EKOLOŠKO DRUŠTVO PAN - KARLOVAC
7. Udruga za zaštitu prirode i okoliša ZELENI OSIJEK
8. Brodsko ekološko društvo BED
9. Udruga BIOM
10. DOOR
11. Udruga "Eko-Zadar"
12. Zelena akcija Mičevac
13. Centar za zaštitu ptica grabežljivica GRIFON
14. Ekološka udruga EKO - EKO Komin
15. EKO UDRUGA KOSINJ
16. Ekološko društvo Koprivnica
17. Udruga Baobab,
18. Ekološka udruga Una
19. Udruga Žmergo
20. Ekološka udruga Krka Knin
21. EKO - DRUŠTVO ZELENO ZAGORJE SVETI KRIŽ ZAČRETJE
22. Ekološko društvo "Žumberak"
23. Mažuran
24. Ekološka udruga Pineta
25. Udruga za ekologiju i kulturu Eia
26. UDRUGA ZA OČUVANJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE STOBREČA EPETIUM
27. Eko Ombla
28. Eko Omblići
29. Zelena akcija Stari Mikanovci
30. ED Lijepa naša-Zabok
31. EKOLOŠKO DRUŠTVO EKO OROSLAVJE
32. Divina Natura
33. Ekološko turistička udruga Šolte
34. Udruga Pulentoda, ekološko društvo za inicijativu mladih
35. Udruga za održivi razvoj UZOR
36. Dalmatica Viva
37. Ekološka udruga Izvor
38. Argonauta
39. ZELENI DAN
40. IRRE Institut za ruralni razvoj i ekologiju
41. EKOTURISTIKO

42. Lička ekološka akcija LEA
43. Ekološka udruga Primošten
44. Sovinjak
45. Društvo Marjan
46. Eko breza
47. EKO-Udruga „Ravni kotari“
48. Krizni Eko Kaštelanski stožer
49. Krizni Eko Stožer Marišćina
50. Krizni Eko stožer Varaždin
51. Krizni Eko stožer Zagreb
52. Priroda i društvo
53. Udruga Okoliš
54. Udruga za zaštitu okoliša Resnik

[zajednicki komentari PGO RH_finalni](#)

[zajednicki komentari Strateška studija PGO RH_finalni](#)

Izvor: Zelena akcija